

WALES **AUDIT** OFFICE
SWYDDFA **ARCHWILIO** CYMRU

Adroddiad ar yr Archwiliad o Ddatganiadau Ariannol

Cyngor Gwynedd

Blwyddyn archwilio: 2011-12

Cyhoeddwyd: Medi 2012

Cyfeirnod y ddogfen: 489A2012

Statws yr adroddiad

Paratowyd y ddogfen hon at ddefnydd mewnol Cyngor Gwynedd fel rhan o'r gwaith a gyflawnir yn unol â swyddogaethau statudol, y Cod Ymarfer Archwilio a'r Datganiad o Gyfrifoldebau a gyhoeddwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Nid oes unrhyw gyfrifoldeb ar Swyddfa Archwilio Cymru (yr Archwilydd Cyffredinol a'i staff) na'r archwilydd penodedig, lle y bo'n gymwys, mewn perthynas ag unrhyw aelod, cyfarwyddwr, swyddog na chyflogai arall yn unigol, nac i unrhyw drydydd parti.

Os gwneir cais am wybodaeth y gallai'r ddogfen hon fod yn berthnasol iddi, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 o Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae Cod adran 45 yn nodi'r arfer a ddisgwylir gan awdurdodau cyhoeddus wrth ymdrin â cheisiadau, yn cynnwys ymgynghori â thrydydd partion perthnasol. Mewn perthynas â'r ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru (a, lle y bo'n gymwys, ei archwilydd penodedig) yn drydydd parti perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynglŷn â datgelu neu aildefnyddio'r ddogfen hon i Swyddfa Archwilio Cymru yn infoofficer@wao.gov.uk.

Cynnwys

Mae'r Archwilydd Penodedig yn bwriadu cyhoeddi adroddiad archwilio diamed ar eich datganiadau ariannol. Mae rhai materion i'ch hysbysu amdanynt cyn eu cymeradwyo.

Adroddiad cryno

Cyflwyniad	4
Adroddiad archwilio arfaethedig	4
Materion sylweddol sy'n deillio o'r archwiliad	4

Atodiadau

Llythyr Sylwadau Terfynol	7
Adroddiad archwilio arfaethedig yr Archwilydd Penodedig i Gyngor Gwynedd	10
Crynodeb o'r cywiriadau a wnaed i'r datganiadau ariannol drafft	12

Adroddiad cryno

Cyflwyniad

1. Mae'r Archwilydd Penodedig yn gyfrifol am roi barn ynghylch pa un a yw'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol Cyngor Gwynedd (y Cyngor) ar 31 Mawrth 2012 a'i incwm a'i wariant ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny.
2. Yn unol â'r amserlen ragnodedig cawsom y datganiadau ariannol drafft ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2012 ar 30 Mehefin 2012. Rydym wedi cwblhau ein gwaith archwilio i raddau helaeth bellach ac yn cyflwyno adroddiad i chi ar y materion pwysicaf sy'n deillio o'r archwiliad, y credwn y dylech eu hystyried cyn i'r datganiadau ariannol gael eu cymeradwyo. Mae'r tîm archwilio eisoes wedi trafod y materion hyn gyda Phennaeth Cyllid y Cyngor ac aelodau eraill o staff yr Adran Gyllid fel y bo'n berthnasol.
3. Nid ydym yn ceisio cael sicrwydd llwyr bod y datganiadau ariannol wedi'u datgan yn gywir, ond rydym yn mabwysiadu'r cysyniad o berthnasedd. Wrth gynllunio a chynnal yr archwiliad, rydym yn ceisio nodi camddatganiadau perthnasol yn eich datganiadau ariannol, hynny yw, y rhai hynny a allai gamarwain rhywun sy'n darllen y cyfrifon. Gall materion ansoddol penodol megis gofynion cyfreithiol a rheoliadol a sensitifrwydd gwleidyddol hefyd bennu p'un a fernir bod eitem yn berthnasol ai peidio.

Adroddiad archwilio arfaethedig

4. **Bwriad yr Archwilydd Penodedig yw cyhoeddi adroddiad archwilio diamod ar y datganiadau ariannol** unwaith y byddwch wedi rhoi Llythyr Sylwadau i ni yn seiliedig ar yr hyn a nodir yn [Atodiad 1](#).
5. Nodir yr adroddiad archwilio arfaethedig yn [Atodiad 2](#).

Materion sylweddol sy'n deillio o'r archwiliad

Camddatganiadau nas cywirwyd

6. Nodwn isod y camddatganiadau a nodwyd gennym yn y datganiadau ariannol, a drafodwyd gyda'r rheolwyr ond sy'n parhau heb eu cywiro, a gofynnwn iddynt gael eu cywiro. Os byddwch yn penderfynu peidio â chywiro'r camddatganiadau hyn, gofynnwn i chi roi gwybod i ni am y rhesymau dros beidio â'u cywiro.

Nid yw'r Cyngor wedi cydnabod rhwymedigaeth mewn perthynas â chapio ac ôl-ofal ar ei safleoedd gwaredu gwastraff

7. Mae gan y Cyngor rwymedigaeth mewn perthynas â chostau capio ac ôl-ofal ar safle gwaredu gwastraff Cilgwyn a'r celloedd sy'n llawn ar safleoedd Ffridd Rasmus a Llwyn Isaf. Mae'r Cyngor yn amcangyfrif y bydd y gost gychwynnol o gapio'r safleoedd yn £11.661 miliwn. Ar 31 Mawrth 2012, roedd y Cyngor wedi gwario £8.384 miliwn ar y gwaith sydd ei angen i gapio'r safle, gan adael balans o £3.277 miliwn.

-
8. Mae'r Cyngor wedi neilltuo £800,000 fel rhan o'r ddarpariaeth ar gyfer y costau hyn. Fodd bynnag, er mwyn cydymffurfio â safon gyfrifyddu IAS37, dylai'r Cyngor fod wedi cronni'r ddarpariaeth lawn (o'r costau cychwynol amcangyfrifedig) er mwyn cydnabod y rhwymedigaeth yn briodol yn natganiadau ariannol 2011-12. Yna byddem yn disgwyl i ddarpariaeth bellach gael ei sefydlu dros amser i fodloni'r ymrwymadau ychwanegol sy'n codi wrth i gelloedd gweithredol ar safleoedd Ffridd Rasmus a Llwyn Isaf gael eu llenwi.
 9. Mae'r Cyngor wedi neilltuo adnoddau o fewn cronfeydd cyfalaf wrth gefn ac o fewn ei gyllidebau cyfalaf yn y dyfodol i dalu'r costau hyn. Dylai'r Cyngor wneud darpariaeth o £2.477 miliwn (£3.277 miliwn llai'r £800,000 a ddarparwyd eisoes), drwy drosglwyddo symiau a neilltuwyd eisoes yn y cronfeydd cyfalaf wrth gefn.

Camddatganiadau a gywirwyd

10. Mae camddatganiadau sydd wedi cael eu cywiro gan reolwyr, ond y dylid tynnu eich sylw atynt, yn ein barn ni, oherwydd eu perthnasedd i'ch cyfrifoldebau mewn perthynas â'r broses adroddiadau ariannol. Fe'u nodir gydag esboniadau yn [Atodiad 3](#).

Materion sylweddol eraill sy'n deillio o'r archwiliad

11. Fel rhan o'r archwiliad, rydym yn ystyried nifer o faterion ansoddol a meintiol sy'n berthnasol i'r cyfrifon ac yn cyflwyno adroddiad i chi ar unrhyw faterion sylweddol sy'n codi.

Nodwyd un gwendid perthnasol gennym yn eich rheolaethau mewnol

12. Mae cysoniad cyfrif banc incwm y Cyngor ar 31 Mawrth 2012 yn cynnwys eitem fantoli nas nodwyd o £4,143, a ddatryswyd yn hwyr yn ffenestr yr archwiliad. Mae cysoniadau yn ffurfio elfen allweddol o sustem reolaeth ariannol mewnol y Cyngor, sy'n cael ei danseilio yn sylweddol os nad yw cysoniadau yn cael eu perfformio yn gywir ac nid yw gwahaniaethau heb esboniad yn cael eu clirio.

Rydym wedi nodi un maes ar gyfer gwella o ran yr agweddau ansoddol ar eich arferion cyfrifyddu a'ch proses o gyflwyno adroddiadau ariannol

13. Yn gyffredinol, roedd y wybodaeth yn berthnasol, yn ddibynadwy, yn gymaradwy ac yn hawdd ei deall.
14. Mae'r Cod Ymarfer Cyfrifyddu yn ei gwneud yn ofynnol i falans y credydwy'r gael ei ddsbarthu yn ôl natur y cyflenwr, er enghraifft, cyrff llywodraeth leol, awdurdodau lleol eraill ac endidau eraill. Nododd ein profion na fu adolygiad manwl o'r £15.5 miliwn o'r balans endidau 'arall' er mwyn sicrhau bod y dosbarthiad yn briodol. Yn dilyn adolygiad o'r balans nodwyd bod £5.6 miliwn wedi cael ei gamddosbarthu, ond mae bellach wedi ei gywiro yn y datganiadau ariannol. Mae angen i'r Cyngor sicrhau y caiff dosbarthiad balansau'r credydwy'r ei adolygu a'i ddadansoddi'n briodol fel rhan o'r broses cau mewn blynyddoedd i ddod.

Mae un mater arall sy'n arwyddocaol i'r gwaith o oruchwyllo'r broses o gyflwyno adroddiadau ariannol y mae angen i ni eich hysbysu amdano

15. Mae'r Cod Ymarfer Cyfrifyddu yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor ddatgelu manylion trafodion cysylltiedig â phartïon cysylltiedig yn ei gyfrifon. Er mwyn casglu'r wybodaeth berthnasol, ysgrifennodd y Cyngor at ei aelodau etholedig yn gofyn am fanylion buddiannau partïon cysylltiedig erbyn 11 Mai 2012. Ar adeg paratoi'r datganiadau ariannol drafft, nid oedd naw aelod wedi ymateb. Roedd 8 o ymatebion heb gael eu derbyn pan gyflwynwyd yr adroddiad hwn.

Ni ddaethom ar draws unrhyw anawsterau sylweddol yn ystod yr archwiliad

Ni wnaethom drafod na gohebu â rheolwyr am unrhyw faterion sylweddol y mae angen i ni eich hysbysu amdanynt

Atodiad 1

Llythyr Sylwadau Terfynol

Archwilydd Penodedig
Swyddfa Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd
CF11 9LJ
27 Medi 2012

Annwyl Mr Barrett,

SYLWADAU YN YMWNEUD Â DATGANIADAU ARIANNOL 2011/12

Darperir y llythyr hwn mewn perthynas â'ch archwiliad o ddatganiadau ariannol Cyngor Gwynedd ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2012. Rydym yn cadarnhau, hyd eithaf ein gwybodaeth a'n cred, ar ôl cynnal ymchwiliadau a oedd yn ddigonol yn ein barn ni, y gallwn wneud y sylwadau canlynol i chi.

SYLWADAU RHEOLI

Cyfrifoldebau

Rydym wedi cyflawni ein cyfrifoldebau am baratoi'r datganiadau ariannol yn unol â gofynion deddfwriaethol a'r Cod Ymarfer Cyfrifwaith Awdurdodau Lleol; yn arbennig, mae'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun cywir a theg yn unol â hynny.

Rydym yn cydnabod ein cyfrifoldeb am gynllunio, gweithredu, cynnal ac adolygu trefniadau rheolaeth fewnol er mwyn atal a chanfod twyll a gwallau.

Gwybodaeth a Roddir

Rydym wedi darparu'r canlynol i chi:

- mynediad llawn i'r holl wybodaeth rydym yn ymwybodol ohoni sy'n berthnasol i'r broses o baratoi'r datganiadau ariannol megis llyfrau cyfrifon a dogfennaeth ategol, cofnodion cyfarfodydd a materion eraill; gwybodaeth ychwanegol y gwnaethoch ofyn amdani gennym at ddiben yr archwiliad; a chyswllt anghyfyngedig â staff yr oedd yn angenrheidiol, yn eich barn chi, cael tystiolaeth archwilio ganddynt.
- canlyniadau ein hasesiad o'r risg y gall y datganiadau ariannol fod wedi eu cam-ddatgan mewn modd perthnasol o ganlyniad i dwyll;
- ein gwybodaeth am dwyll neu dwyll a amheuir rydym yn ymwybodol ohono ac sy'n effeithio ar Cyngor Gwynedd ac yn ymwneud â rheolaeth; cyflogeion sydd â rolau

arwyddocaol yng nghyd-destun rheolaeth fewnol; neu eraill lle gallai'r twyll effeithio'n berthnasol ar y datganiadau ariannol.

- ein gwybodaeth am unrhyw honiadau o dwyll, neu dwyll a amheuir, sy'n effeithio ar y datganiadau ariannol a wneir gan gyflogeion, cyn-gyflogeion, rheoleiddwyr neu eraill;
- ein gwybodaeth am bob achos hysbys neu bosibl o ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau y dylid ystyried eu heffeithiau wrth baratoi'r datganiadau ariannol;
- manylion yr holl bartïon cysylltiedig a'r holl gydberthnasau a thrafodion partïon cysylltiedig rydym yn ymwybodol ohonynt.

SYLWADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL

Cofnodwyd pob trafodyn, ased a rhwymedigaeth yn y cofnodion cyfrifyddu ac fe'u hadlewyrchir yn y datganiadau ariannol.

Mae'r rhagdybiaethau sylweddol a ddefnyddiwyd i wneud amcangyfrifon cyfrifyddu, gan gynnwys y rheini a fesurwyd ar werth teg, yn rhesymol.

Cyfrifwyd yn briodol am gydberthnasau a thrafodion partïon cysylltiedig ac fe'u datgelwyd yn briodol.

Addaswyd ar gyfer pob digwyddiad neu datgelwyd pob digwyddiad a ddigwyddodd ar ôl y dyddiad adrodd y mae angen ei addasu neu ei ddatgelu.

Datgelwyd pob achos gwirioneddol neu bosibl hysbys o ymgyfreitha a honiadau y dylid ystyried eu heffeithiau wrth baratoi'r datganiadau ariannol i'r archwilydd, a chyfrifwyd amdanynt a'u datgelu yn unol â'r fframwaith cyflwyno adroddiadau ariannol perthnasol.

Nid oes yn y datganiadau ariannol gamddatganiadau perthnasol, gan gynnwys hepgoriadau. Mae effeithiau'r camddatganiadau nas cywirwyd a nodwyd yn ystod yr archwiliad yn amherthnasol, yn unigol a gyda'i gilydd, i'r datganiadau ariannol cyfan. Ceir crynodeb o'r eitemau hyn isod:

Ynglŷn â rhan 12 o adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru, cadarnhaf erbyn hyn fod cysoniad cyfrif banc incwm y Cyngor ar 31 Mawrth 2012 wedi'i ddatrys a'i fantoli. Rydym yn cytuno gyda Swyddfa Archwilio Cymru fod cysoniadau o'r fath hyn yn ffurfio elfen allweddol o system reolaeth ariannol fewnol y Cyngor. Felly, rydym yn ymrwymedig i sicrhau fod cysoniadau o'r fath hyn wedi'u cwblhau yn gywir ac yn brydlon yn ystod 2012/13.

SAFLEOEDD GWAREDU GWASTRAFF – IAS 37

Mae'r archwiliwr yn ystyried nad ydym wedi cydsynio efo gofynion IAS 37 mewn perthynas â safleoedd gwaredu gwastraff Cilgwyn, Ffridd Rasus a Llwyn Isaf, a bod hyn felly wedi arwain at "camddatganiad", sydd angen i mi ei egluro.

Fe ddaeth gweithgareddau ar safle Cilgwyn, a weithredwyd yn flaenorol gan Gwmni Gwastraff Môn Arfon, i ben yn Rhagfyr 2008, gyda'r angen wedyn am waith capio ac adfer, ac sydd mewn dau brif rhan, sef, y rhan cychwynnol sydd yn y broses o gael ei wneud rŵan, a'r capio terfynol sydd nawr wedi ei raglennu ar gyfer 2027-28.

Ar gyfer y cyfnod 2006-07 i 2011-12, mae'r Awdurdod wedi cymeradwyo cyllideb cyfanswm o £11.164m tuag at waith ar y safleoedd gwaredu gwastraff, gyda £1.420m pellach wedi'i ymrwymo yn y Cynllun Rheoli Asedau dros y tair blynedd nesaf, yn gwneud cyfanswm buddsoddiad o £12.584m dros gyfnod o naw mlynedd.

Mae £8.807m wedi'i wario hyd at 31 Mawrth 2012, gyda £2.357m pellach wedi'i gadw yn y cyfrif Reserf Cyfalaf ar ddiwedd y flwyddyn oherwydd llithriad yn y gwir rhaglen waith. Mae £800k pellach yn cael ei gadw n'ôl fel darpariaeth, yn gwneud cyfanswm yn ei gyfanrwydd o £11.964m.

Disgwylir gwaith pellach ar y rhan capio terfynol ar safle Cilgwyn yn 2027-28.

Yn ei gyfanrwydd, fe ystyrir hyn i fod yn sefyllfa resymol iawn i'r Cyngor ar yr amser arbennig yma.

SYLWADAU GAN BWYLLGOR ARCHWILIO CYNGOR GWYNEDD

Cydnabyddwn fod y sylwadau uchod, a wnaed gan y rheolwyr, wedi eu trafod â ni.

Cydnabyddwn ein cyfrifoldeb am baratoi datganiadau ariannol cywir a theg yn unol â'r fframwaith cyflwyno adroddiadau ariannol perthnasol. Cymeradwywyd y datganiadau ariannol gan Pwyllgor Archwilio Cyngor Gwynedd ar 27 Medi 2012.

Llofnodwyd gan:

DAFYDD L EDWARDS
PENNAETH CYLLID

Dyddiad: 27 Medi 2012

Llofnodwyd gan:

CYNGHORYDD TREFOR O EDWARDS
CADEIRYDD Y PWYLLGOR ARCHWILIO

Dyddiad: 27 Medi 2012

Atodiad 2

Adroddiad archwilio arfaethedig yr Archwilydd Penodedig i Gyngor Gwynedd

Adroddiad yr archwilydd annibynnol i Aelodau Cyngor Gwynedd

Rwyf wedi archwilio datganiadau cyfrifyddu a nodiadau cysylltiedig:

- Cyngor Gwynedd; a
- Cronfa Bensiwn Gwynedd

am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2012 o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.

Mae datganiadau cyfrifyddu Cyngor Gwynedd yn cynnwys y Datganiad Symud Cronfeydd wrth Gefn, y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, y Fantolen, y Datganiad Llif Arian Parod, y Datganiad Symud ar Falans y Cyfrif Refeniw Tai a Datganiad Incwm a Gwariant y Cyfrif Refeniw Tai.

Mae datganiadau cyfrifyddu Cronfa Bensiwn Gwynedd yn cynnwys Cyfrif y Gronfa a'r Datganiad o Asedau Net.

Y fframwaith adrodd ariannol a gymhwyswyd wrth eu paratoi yw'r gyfraith berthnasol a'r Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2011-12 yn seiliedig ar y Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS).

Priod gyfrifoldebau'r swyddog ariannol cyfrifol a'r archwilydd annibynnol

Fel yr esbonnir yn fanylach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau ar gyfer y Datganiad Cyfrifon a nodir ar dudalennau ... i ..., mae'r swyddog ariannol cyfrifol yn gyfrifol am baratoi'r datganiad cyfrifon, gan gynnwys cyfrifon y gronfa bensiwn, sy'n rhoi darlun cywir a theg.

Fy nghyfrifoldeb i yw archwilio'r datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig yn unol â'r gyfraith berthnasol a'r Safonau Archwilio Rhyngwladol (y DU ac Iwerddon). Mae'r safonau hynny yn ei gwneud yn ofynnol i mi gydymffurfio â Safonau Moesegol y Bwrdd Arferion Archwilio ar gyfer Archwilwyr.

Cwmpas yr archwiliad o'r datganiadau cyfrifyddu

Cynhelir archwiliad er mwyn cael tystiolaeth am y symiau a'r datgeliadau yn y datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig i roi sicrwydd rhesymol nad oes unrhyw gamddatganiadau perthnasol yn y datganiadau cyfrifyddu na'r nodiadau cysylltiedig, boed hynny drwy dwyll neu wall. Mae hyn yn cynnwys asesu'r canlynol: pa un a yw'r polisiâu cyfrifyddu yn briodol i amgylchiadau Cyngor Gwynedd a Chronfa Bensiwn Gwynedd a pha un a ydynt wedi'u cymhwyso'n gyson a'u datgelu'n ddigonol; rhesymoldeb amcangyfrifon cyfrifyddu arwyddocaol a wnaed gan y swyddog ariannol cyfrifol a chyflwyniad cyffredinol y datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig.

Yn ogystal, darllenaf yr holl wybodaeth ariannol ac anariannol yn y Rhagair Esboniadol er mwyn nodi anghysondebau perthnasol â'r datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig archwiliedig. Os dof yn ymwybodol o unrhyw gamddatganiadau neu anghysondebau perthnasol amlwg, ystyriaf y goblygiadau i'm hadroddiad.

Barn ar ddatganiadau cyfrifyddu Cyngor Gwynedd

Yn fy marn i, mae'r datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig:

- yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol Cyngor Gwynedd ar 31 Mawrth 2012 a'i incwm a'i wariant am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny; a
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â'r Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2011-12.

Barn ar ddatganiadau cyfrifyddu Cronfa Bensiwn Gwynedd

Yn fy marn i, mae cyfrifon y gronfa pensiwn a'r nodiadau cysylltiedig:

- yn rhoi darlun cywir a theg o drafodion ariannol Cronfa Bensiwn Gwynedd yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2012 ac o swm a natur asedau a rhwymedigaethau'r gronfa ar y dyddiad hwnnw; a
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â'r Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2011-12.

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, mae'r wybodaeth a gynhwysir yn y Rhagair Esboniadol ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratowyd y datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig.

Materion y cyflwynaf adroddiad arnynt drwy eithriad

Nid oes gennyf unrhyw beth i gyflwyno adroddiad arno o ran y Datganiad Llywodraethu y cyflwynaf adroddiad i chi yn ei gylch os na fydd, yn fy marn i, yn adlewyrchu cydymffurfiaeth â 'Delivering Good Governance in Local Government: Framework' a gyhoeddwyd gan CIPFA/SOLACE ym mis Mehefin 2007, neu os yw'r datganiad yn gamarweiniol neu'n anghyson â gwybodaeth arall yr wyf yn ymwybodol ohoni o'm harchwiliad.

Tystysgrif cwblhau'r archwiliad

Ar dystiaf fy mod wedi cwblhau'r archwiliad o gyfrifon Cyngor Gwynedd yn unol â gofynion Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 a'r Cod Ymarfer Archwilio a gyhoeddwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Anthony Barrett

Archwilydd Penodedig

Swyddfa Archwilio Cymru

24 Heol y Gadeirlan

Caerdydd

CF11 9LJ

28 Medi 2012

Atodiad 3

Crynodeb o'r cywiriadau a wnaed i'r datganiadau ariannol drafft

Yn ystod ein harchwiliad, gwnaethom nodi'r camddatganiadau canlynol a gywirwyd gan y rheolwyr, ond yr ystyriwn y dylid tynnu eich sylw atynt gan eu bod yn berthnasol i'ch cyfrifoldebau mewn perthynas â'r broses o gyflwyno adroddiadau ariannol.

Gwerth y cywiriad	Natur y cywiriad	Rheswm dros y cywiriad
Diwygio'r naratif	Rhagair Esboniadol - Datgeliad naratif ychwanegol wedi ei ychwanegu a mân newidiadau wedi eu gwneud i ddatgeliadau presennol.	I gydymffurfio â'r Cod Ymarfer ac i sicrhau bod y datgeliadau yn y Rhagair yn cytuno â'r rhai yn y datganiadau ariannol.
£161,000	Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr - dylid dangos costau nas dosberthir fel debyd i wariant yn hytrach nag incwm.	I gydymffurfio â'r Cod Ymarfer.
Diwygio'r naratif	Polisiâu cyfrifyddu - ychwanegwyd datgeliadau ychwanegol at: 1.4 Asedau Wrth Gefn 1.35 Cynllun Lwfansau Tirlenwi Ychwanegwyd datgeliadau pellach: 1.36 I gadarnhau nad oes gan y Cyngor ran mewn unrhyw gynlluniau Menter Cyllid Preifat 1.37 Gweithrediadau ac Asedau a Reolir ar y Cyd 1.38 Cydnabod Refeniw o Drafodion nad ydynt yn rhai Cyfnewid	I gydymffurfio â'r Cod Ymarfer.
Diwygio'r naratif	Polisi cyfrifyddu 1.13 a Nodyn 16 Asedau Treftadaeth - trosglwyddwyd rhai datgeliadau yn y polisi Cyfrifyddu i'r nodyn yn y cyfrifon.	I gydymffurfio â'r Cod Ymarfer ac i hysbysu'r darllenwr.
Diwygio'r naratif	Nodyn 3 Addasiad Cyfnod Blaenorol, Nodyn 5 Dyfarniadau Pwysig wrth Gymhwyso Polisiâu Cyfrifyddu a Nodyn 7 Eitemau Perthnasol o Incwm a Gwariant - datgeliadau ychwanegol wedi'u hychwanegu at bob nodyn.	I hysbysu'r darllenwr.

Gwerth y cywriad	Natur y cywriad	Rheswm dros y cywriad
Ffigurau wedi eu diwygio a Diwygio'r naratif	Nodyn 9 Addasiadau rhwng y Sail Cyfrifyddu a'r Sail Ariannu o dan Reoliadau - diwygio ffigurau yn ymwneud â'r gronfa derbyniadau cyfalaf wrth gefn i adlewyrchu'r sefyllfa wirioneddol. Dim effaith ar y ffigurau net. Diwygiadau i'r disgrifiadau naratif.	I gydymffurfio â'r Cod Ymarfer.
Diwygio'r naratif	Nodyn 10 Cronfeydd wedi'u Clustnodi Wrth Gefn - ychwanegwyd datgeliadau ychwanegol i gadarnhau bod cronfa wrth gefn Cronfa Gwella'r Cyngor wedi ei throsglwyddo i'r Gronfa Buddsoddi i Arbed.	I hysbysu'r darllenwr.
Diwygio'r naratif	Nodyn 12 Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddiadau - naratif ychwanegol i ategu'r symudiadau perthnasol mewn llog sy'n daladwy.	I hysbysu'r darllenwr.
Diwygio'r naratif	Nodyn 15 Eiddo, Offer a Chyfarpar - datgeliad ychwanegol wedi ei ychwanegu i gadarnhau statws cyfredol ysgol Cae Top.	I hysbysu'r darllenwr.
£25,000	Nodyn 18 Offerynnau Ariannol - £20,000 - Ffigur symiau masnach taladwy tymor byr wedi ei ddiwygio, gan gynnwys ailddatgan ffigurau 2010-11 i roi cyfrif am rwymedigaethau gohiriedig yn ymwneud â phrydlesau cyllid (2010-11-£88,000).	I gydymffurfio â'r Cod Ymarfer.
£8,000	£5,000 - Incwm Llog Enillion a Cholledion – ffigur wedi ei ddiwygio £5,000. Gwerth teg o fenthyciadau byr-dymor a symiau derbyniadwy – ffigur wedi ei ddiwygio gan £8,000. Canrannau ar gyfer Tabl Ad-daliadau Etifeddadwy - diwygiad i ganran mis Ionawr. Naratifau wedi eu diwygio i ystyried y newidiadau.	I gydymffurfio â'r Cod Ymarfer.
Diwygio'r naratif	Nodyn 19 Stocrestrau - dilëwyd y cyfeiriad at Asedau a Ddaliwyd i'w Gwerthu gan fod y balans hwn wedi ei ddatgelu yn nodyn 22.	I gydymffurfio â'r Cod Ymarfer.

Gwerth y cywriad	Natur y cywriad	Rheswm dros y cywriad
(Cyfanswm y diwygiad) - £2,501,000	Nodyn 20 Dyledwyr Tymor Byr – Cywiro ac ailddosbarthu dyledwyr (buddsoddiadau tymor byr a chredydwyr tymor byr)	I gywiro cam-godio ac i gydymffurfio â'r Cod Ymarfer.
(Cyfanswm y diwygiad) - £2,493,000	Nodyn 23 Credydwyr Tymor Byr Cywiro ac ailddosbarthu credydwyr (dyledwyr tymor byr)	I gywiro cam-godio ac i gydymffurfio â'r Cod Ymarfer.
Y ffigurau wedi eu diwygio i adlewyrchu'n gywir y newidiadau o ran Unedau Masnachu	Nodyn 30 - Cofnodi Segmentaidd Datgeliadau diwygiedig yn ymwneud â chywriad Gwasanaethau Cymdeithasol ac addasiad Gweithrediadau Masnachu.	I gydymffurfio â'r Cod Ymarfer.
£9,336,000	Nodyn 36 - Incwm Grant Cyfrif incwm grant ddwywaith - sawl grant wedi ei restru gan yr adran Amgylcheddol "Wedi eu Credydu i Wasanaethau: Grantiau Eraill" hefyd wedi eu restru fel "Grantiau Cyfalaf".	I gywiro cofnodion a oedd wedi cael eu cyfrif ddwywaith yn y nodyn.
Diwygio'r naratif	Nodyn 37 Partïon Cysylltiedig Naratif wedi ei ychwanegu i nodi nad oedd nifer o aelodau Etholedig wedi cwblhau ffurflen. Gwybodaeth CBAC wedi ei diwygio i fformat tabl fel datgeliadau eraill. Nid oedd balans credydwr o £1,611 wedi ei ddatgelu.	
Ffigurau wedi eu diwygio	Nodyn 41 - Pecynnau Ymadael Diwygiad i fandio - cynhwyswyd dau gofnod ar gyfer unigolyn.	I gywiro'r cam-godio.
Diwygiwyd y naratif	Nodyn 44 - Rhwymedigaethau Wrth Gefn Datgeliad ychwanegol mewn perthynas â Municipal Mutual Insurance.	I hysbysu'r darllenwr.
Diwygio'r naratif	Nodyn 45 - Ymddiriedolaethau Newid i gyflwyniad y nodyn.	I gydymffurfio â'r Cod Ymarfer.

WALES **AUDIT** OFFICE

SWYDDFA **ARCHWILIO** CYMRU

Wales Audit Office
24 Cathedral Road
Cardiff CF11 9LJ

Swyddfa Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd CF11 9LJ

Tel: 029 2032 0500

Ffôn: 029 2032 0500

Fax: 029 2032 0600

Ffacs: 029 2032 0600

Textphone: 029 2032 0660

Ffôn Testun: 029 2032 0660

E-mail: info@wao.gov.uk

E-bost: info@wao.gov.uk

Website: www.wao.gov.uk

Gwefan: www.wao.gov.uk